

Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра вікової та педагогічної психології

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання семінарських, лабораторних робіт
та завдань для самостійної роботи

з навчальної дисципліни

«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ»

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 053 «Психологія»

Рівне – 2024

УДК 159.9(07)(072)
М 54

Посібник схвалено та рекомендовано
до друку кафедрою вікової та педагогічної психології
(протокол № 12 від 26.12.2023 р.)

Друкується за рішенням навчально-методичної комісії
психолого-природничого факультету РДГУ
(протокол № 1 від 24.01.2024 р.)

Рецензенти:

Павелків В. Р., доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології та психодіагностики Рівненського державного гуманітарного університету.

Кулакова Л. М., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

М54

Методичні рекомендації до виконання семінарських, лабораторних робіт та завдань для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методика викладання психології»: методичний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» / Укл. О.С. Созонюк, Рівне: РДГУ, 2024. 38 с.

У методичному посібнику представлено індивідуальні довгострокові проекти, плани семінарських та лабораторних занять, завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та методичні рекомендації щодо їхнього виконання.

Методичний посібник буде корисним здобувачам вищої освіти як при організації самостійної роботи з курсу, так і під час підготовки до семінарських та лабораторних занять.

© Созонюк О.С., 2024
© РДГУ, 2024

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – розвинути у здобувачів здатність здійснювати освітню діяльність у сфері психології загалом і на межі предметних галузей, дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та керуватися загальнолюдськими цінностями, саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію й професійну мобільність.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- сформувати у здобувачів навички та вміння управління педагогічним процесом;
- отримати здобувачами знання про специфіку діяльності викладачів психології в освітній галузі, про вимоги, які висуваються до їх особистості;
- сприяти розвитку у здобувачів педагогічних здібностей;
- розвивати потребу в освітянській діяльності та вміння ефективно організовувати її;
- допомогти здобувачам в оволодінні прийомами професійної самоосвіти і самовиховання;
- сприяти пізнанню й розвитку особистості здобувачів в контексті обраної ними професії.

Нормативний термін 3 роки 10 місяців ***Освітня програма «Психологія»***

У процесі вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються такі **компетентності**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів, характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК 8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну, групову та дистанційну) відповідно до запиту.

СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців.

ПР 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР 12. Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності

ПР 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Очікувані результати навчання:

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен:

знати:

- предмет і завдання курсу, його категоріальний апарат;
- історію викладання психології у вищій школі та особливості сучасної психологічної освіти;
- нормативно-правове забезпечення освіти, цілі і принципи навчання психології та зміст психологічної освіти;
- організацію і види навчальних занять з психології;
- системи та методи навчання психології;

- методичні аспекти підготовки та проведення лекції, семінарського, практичного, лабораторного й консультативного заняття;
- зміст самостійної роботи здобувачів з вивчення психологічних дисциплін, особливості перевірки й оцінювання знань з психології;
- зміст і функції викладацької діяльності, професійні та особистісні вимоги до викладача психології;
- особливості розробки навчального курсу з психології та керівництва дипломними роботами.

вміти:

- визначати цілі навчання;
- впроваджувати принципи навчання;
- застосовувати різні методи навчання;
- користуватися різноманітними методами та прийомами педагогічного впливу на слухачів;
- складати конспекти і проводити різні види лекційних занять;
- готуватися, складати конспекти і проводити різні типи семінарських занять;
- складати конспекти і проводити практичні та лабораторні заняття;
- організовувати самостійну роботу здобувачів з вивчення психологічних дисциплін;
- перевіряти й оцінювати знання з психології;
- організовувати власну працю щодо подальшого професійного й особистісного розвитку відповідно до вимог, змісту і функцій педагогічної діяльності викладача.

***Нормативний термін 3 роки 10 місяців
Освітня програма «Практична психологія»***

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають

застосування основних психологічних теорій та методів, характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 12. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою як усно, так і письмово, поважати різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формувати аргументовані висновки та рекомендації.

СК08. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну, групову та дистанційну) відповідно до запиту.

СК09. Здатність здійснювати просвітницьку, психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Здатність застосовувати знання психологічних механізмів функціонування, розвитку та формування психічних явищ,

генезису особистості, її діяльності та індивідуальних особливостей.

СК13. Здатність виявляти толерантність (повагу та позитивне ставлення) до розмаїття культур, гендерної приналежності, індивідуальних форм самовираження, та самоздійснення

**Інтегративні кінцеві програмні результати навчання,
формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:**

ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР04. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР07. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР09. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР11. Скласти та реалізовувати програму надання психологічної допомоги з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність професійної діяльності.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Очікувані результати навчання:

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен:

знати:

- предмет і завдання курсу, його категоріальний апарат;
- історію викладання психології у вищій школі та особливості сучасної психологічної освіти;
- нормативно-правове забезпечення освіти, цілі і принципи навчання психології та зміст психологічної освіти;
- організацію і види навчальних занять з психології;
- системи та методи навчання психології;
- методичні аспекти підготовки та проведення лекції, семінарського, практичного, лабораторного й консультативного заняття;
- зміст самостійної роботи здобувачів з вивчення психологічних дисциплін, особливості перевірки й оцінювання знань з психології;
- зміст і функції викладацької діяльності, професійні та особистісні вимоги до викладача психології;
- особливості розробки навчального курсу з психології та керівництва дипломними роботами.

вміти:

- визначати цілі навчання;
- впроваджувати принципи навчання;
- застосовувати різні методи навчання;
- користуватися різноманітними методами та прийомами педагогічного впливу на слухачів;
- складати конспекти і проводити різні види лекційних занять;
- готуватися, складати конспекти і проводити різні типи семінарських занять;
- складати конспекти і проводити практичні та лабораторні заняття;

- організовувати самостійну роботу здобувачів з вивчення психологічних дисциплін;
- перевіряти й оцінювати знання з психології;
- організовувати власну працю щодо подальшого професійного й особистісного розвитку відповідно до вимог, змісту і функцій педагогічної діяльності викладача.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організація навчального процесу у вищій школі щодо викладання дисциплін психологічного циклу

Тема 1. Основні засади розвитку сучасної психологічної освіти в Україні в контексті Болонського процесу.

Концептуальні напрями розвитку сучасної психологічної освіти в Україні. Короткий нарис з історії викладання психології у вищій школі. Предмет, мета і принципи викладання психології. Зміст психологічної освіти.

Адаптація викладання психологічних дисциплін до вимог Болонського процесу.

Тема 2. Стратегія організації сучасної психологічної освіти.

Система освіти України, її структура. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма. Навчальний план. Програми навчальних дисциплін як основна форма фіксації змісту навчального дисципліни. Необхідність врахування міждисциплінарних зв'язків при їх розробці. Освітній контент.

Аналіз стану викладання психології у вищій школі. Специфіка викладання психології у вищій школі. Шляхи підвищення ефективності викладання психології у вищій школі.

Змістовий модуль 2. Методичні основи викладання психологічних дисциплін у вищій школі

Тема 3. Методика читання лекційних занять у вищій школі.

Лекція, її функції і класифікація. Композиційна структура лекції. Етапи підготовки лекції. Особливості читання лекцій з дисциплін психологічного циклу.

Особливості використання лектором лінгвістичних, паралінгвістичних і кінетичних засобів впливу на аудиторію. Критерії оцінювання лекторської майстерності.

Тема 4. Методика проведення практичних (семінарських) і лабораторних занять

Форми й порядок проведення практичних занять. План-конспект практичного заняття. Карта оцінки практичного (семінарського) заняття.

Семінарське заняття, його мета, функції і структура. Особливості організації проведення семінару в активній формі. Модель семінарського заняття в активній формі. Порядок підготовки і проведення семінарів в активній формі. Роль і функції студентів при проведенні САФ. Критерії оцінки якості проведення семінарських занять.

Методика проведення лабораторних занять.

Тема 5. Методика оцінювання знань, вмінь і навичок (організація проведення екзаменів, заліків, атестацій)

Педагогічний контроль, його мета, функції, види. Особливості організації контролю знань, умінь і навичок у системі викладання психології.

Розроблення екзаменаційних білетів. Організація складання іспитів і заліків. Уніфікована шкала оцінювання студентів за системою ECTS та національною 4-бальною системою.

Загальні критерії оцінювання знань студентів на іспиті. Методичні основи організації тестового контролю знань. Критерії оцінювання якості проведення іспитів і заліків. Організація проведення державних кваліфікаційних іспитів.

Тема 6. Методика організації та написання курсового, бакалаврського та магістерського досліджень

Загальні вимоги до написання курсових робіт. Особливості написання курсової роботи з психологічних дисциплін. Організація захисту курсового проекту.

Загальні вимоги до написання дипломних робіт. Робота студента над дипломною роботою з психології, особливості її написання. Організація захисту дипломної роботи.

Організація практичної підготовки спеціалістів. Керівництво позааудиторною роботою студентів.

Змістовий модуль 3. Методологічні основи активізації викладання психологічних дисциплін у навчальному процесі вищої школи

Тема 7. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання у вищій школі (4 год)

Педагогічні технології активізації навчального процесу. Дистанційне навчання. Програмоване навчання. Психологічні особливості алгоритмічного процесу у педагогіці. Проблемно-пошукові методи навчання. Логічні методи. Методи формування зацікавленості до навчання. Ігрове проектування. Операційно-рольові і ділові ігри. Методика розроблення та організація проведення ділових ігор. Організація проблемного навчання. Альтернативні системи навчання. Пошук шляхів удосконалення психологічної освіти.

Тема 8. Психологія особистості та діяльності викладача вищої школи

Педагогічний професіоналізм діяльності викладача. Педагогічна творчість та її особливості. Професіоналізм особистості викладача. Авторитет викладача. Психологічні проблеми викладання: егоцентризм педагога.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	л а б	ін д	с. р.		л	п	л а б	ін д	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Організація навчального процесу у вищій школі щодо викладання дисциплін психологічного циклу												
Тема 1. Основні засади розвитку сучасної психологічної освіти в Україні в контексті Болонського процесу	8	2				6	10	1	1			8
Тема 2. Стратегія організації сучасної психологічної освіти	12	2	2			6	7	1	1			5
Разом за змістовим модулем 1	18	4	2			12	17	2	2			13
Змістовий модуль 2. Методичні основи викладання психологічних дисциплін у вищій школі												
Тема 3. Методика читання	12	2	2			8	12	2	1	1		8

лекційних занять у вищій школі												
Тема 4. Методика проведення практичних (семінарських і лабораторних) занять	16	2	2			12	14	2	2	1		9
Тема 5. Методика оцінювання знань, вмінь і навичок (організація проведення екзаменів, заліків, атестацій)	10	2	2			6	9	1	1			7
Тема 6. Методика організації та написання курсowego, бакалаврського та магістерського досліджень	11	2	2			7	11	1	1			9
Разом за змістовим модулем 2	46	8	8			30	49	6	4	2		37
Змістовий модуль 3. <i>Методологічні основи активізації викладання психологічних дисциплін у навчальному процесі вищої школи</i>												
Тема 7. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання у вищій школі	14	4		4		6	9	1	1	2		5

Тема 8. Психологія особистості та діяльності викладача вищої школи	12	2		4		6	15	1	1			13
Разом за змістовним модулем 3	26	6		8		12	24	2	2	2		18
Усього годин	90	18	10	8		54	90	1 0	6	4		70

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Особливості організації сучасної психологічної освіти	2
2.	Підготовка і проведення лекції з психології	2
3.	Методика проведення практичних (семінарських і лабораторних) занять з психології	2
4.	Методика оцінювання знань, вмінь і навичок (організація проведення екзаменів, заліків, атестацій) з психологічних дисциплін	2
5.	Методика організації та написання курсового, бакалаврського та магістерського досліджень	2
	Всього	10

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Інноваційні педагогічні технології активізації навчання у ВШ	4
2.	Особливості педагогічної діяльності, психологічна культура викладача вищої школи	4
	Всього	8

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми (завдання)	Кількіс ть годин
1	Тема 1. Основні засади розвитку сучасної психологічної освіти в Україні в контексті Болонського процесу <i>Опрацювати основні нормативні документи, які санкціонують діяльність ЗВО:</i> 1. Закон України «Про вищу освіту» 2. Закон України «Про освіту»	6
2	Тема 2. Стратегія організації сучасної психологічної освіти 1. <i>Підготувати реферат</i> на тему: «Болонський процес та актуальні психологічні проблеми сучасної вищої освіти в Україні» 2. Використовуючи психологічну літературу, розкрити соціаль-психологічний портрет сучасного студента	6
3	Тема 3. Методика читання лекцій На основі опрацювання літератури виконати такі практичні завдання: 1. Розробити критерії оцінювання лекторської майстерності. 2. Описати основні етапи підготовки та проведення лекційного заняття.	8
4	Тема 4. Методика проведення практичних (семінарських і лабораторних) занять 1. Скласти модель щодо підготовки до проведення практичного заняття з психології. 2. Порівняти формальні і неформальні шляхи професійного самовдосконалення. 3. Розробити Критерії оцінки якості проведення семінарських занять.	9

5	Тема 5. Методика оцінювання знань, вмінь і навичок (організація проведення екзаменів, заліків, атестацій) Охарактеризувати сучасні моделі навчання студентів в порівнянні з характеристикою авторитарної моделі. Розробити загальні критерії оцінювання знань студентів на іспиті.	6
6	Тема 6. Методика організації курсової, бакалаврської та магістерської робіт 1. Написати тези «Особливості організації написання наукового дослідження у ВШ» 2. Обґрунтувати, чому навчально-професійна діяльність є провідною у студентському віці.	7
7	Тема 7. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання Розробити програму заходів щодо підвищення рівня психологічної культури здобувачів освітнього ступеня	6
8	Тема 8. Психологія особистості та діяльності викладача вищої школи 1. Написати анотацію на статтю Довженко Л.В. «Особливості використання студентами механізмів психологічного захисту». Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. / кол. авт. – К. : Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, 2017. – Вип. 50. – С.76-81. 2. Опрацювати Наказ МОіНУ Про затвердження Положення про експертизу психологічного і соціологічного інструментарію, що застосовується в навчальних закладах Міністерства освіти і науки України	6
Всього		54

Індивідуальні завдання Загальні методичні вказівки

При самостійному опрацюванні елементів програми курсу студенту необхідно:

- вивчити навчальний матеріал за вказаними підручниками

та посібниками;

- написати тези чи розробити логічну схему навчального матеріалу;
- виконати інші письмові роботи, що вказані до теми;
- виконати практичні завдання.

Вивчення кожної теми здійснювати паралельно із вивченням матеріалу у ході аудиторних занять.

Перевірка засвоєння навчального матеріалу, що вивчається самостійно, проводиться у період проведення підсумкового модульного контролю і оцінюється у балах відповідно до загальної шкали оцінювання. Перевірка здійснюється у формі колоквиуму, контрольної роботи, тестового контролю чи виконання творчого завдання. Частково матеріал може перевірятися у ході семінарських занять.

1. Навчальне навантаження викладача і його види.
2. Роль кафедри психології в управлінні навчальним процесом.
3. Участь викладачів кафедри в контролі за якістю навчально-виховного процесу.
4. Лекція, її функції і класифікація.
5. Етапи підготовки лекції та композиційна структура доповіді.
6. Особливості використання лектором лінгвістичних, паралінгвістичних і кінетичних способів впливу на аудиторію.
7. Критерії оцінювання лекції і лекційної майстерності.
8. Практичне заняття, його мета, функції і структура.
9. Організація проведення практичного (семінарського) заняття.
10. Критерії оцінювання якості проведення практичних занять.
11. Педагогічний контроль, його мета і функції.
12. Види контролю (поточний, проміжний, підсумковий).
13. Розроблення екзаменаційних білетів і питань до заліку.
14. Підготовка і організація проведення іспитів і заліків.
15. Критерії оцінювання знань студентів.
16. Критерії оцінювання якості проведення іспитів і заліків.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти під час вивчення дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота										ІНДЗ	Підсумковий тест	Іспит	Сума
Модуль 1										Модуль 2			
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	-	Т7	Т8	Практичне завдання				
11	11	11	11	11	11	-	10	24	8	10	40	190 (100)	
Модульний контроль - 10			Модульний контроль - 10				Модульний контроль - 10						
2 заохочувальні бали за відвідування лекцій													

Критерії оцінювання за видами діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи (грунтовне виконання завдання з відображенням власної позиції)	4 4 3	11
T2	Виконання завдань під час практичного заняття Індивідуальне опитування та участь в обговоренні дискусійних питань Виконання завдань самостійної роботи Реферат (есе)	2 2 4 3	11
Модульний контроль (тестування)		10	10
T3	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Участь у семінарському занятті (глибоке розкриття питань теми, вільне володіння матеріалом, активна участь у роботі семінару, участь у дискусії) Виконання завдань самостійної роботи (грунтовне виконання завдання з відображенням власної позиції)	2 2 4 3	11

T4	Виконання завдань під час лабораторного заняття Індивідуальне опитування та участь в обговоренні дискусійних питань Виконання завдань самостійної роботи Реферат (есе)	2 2 4 3	11
T5	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Участь у лабораторному занятті (формальна готовність до лабораторного заняття, наявність відповідних записів у зошиті, активна участь в лабораторному занятті, презентація та захист результатів лабораторної роботи) Виконання завдань самостійної роботи (грунтовне виконання завдання з відображенням власної позиції)	2 2 4 3	11
T6	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Участь у семінарському занятті (глибоке розкриття питань теми, вільне володіння матеріалом, активна участь у роботі семінару, участь у дискусії) Виконання завдань самостійної роботи (грунтовне виконання завдання з відображенням власної позиції)	2 2 4 3	11
Модульний контроль (тестування)		10	10
T7	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Участь у семінарському занятті (глибоке розкриття питань теми, вільне володіння матеріалом, активна участь у роботі семінару, участь у дискусії) Виконання завдань самостійної роботи (грунтовне виконання завдання з відображенням власної позиції)	2 2 4 2	10
T8	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Участь у семінарському занятті (глибоке розкриття питань теми, вільне володіння матеріалом, активна участь у роботі семінару, участь у дискусії) Виконання завдань самостійної роботи (грунтовне виконання завдання з відображенням власної позиції)	9 9 4 2	24
Модульний контроль (тестування)		10	10
ІНДЗ		8	8
Підсумкове тестування		10	10
Заохочувальні бали за відвідування лекції		2	2
Екзамен		40	40
Разом		190	

Кофіцієнт перерахунку $190:100=1,9$

Якщо здобувач відвідав усі лекційні заняття, він додатково отримає 2 бали заохочення

Додаткові бали (не більше 5 балів): здобувач може отримати за творчий підхід до виконання завдань та особливу активність під час різних форм роботи.

Додаткові 10 балів можуть бути нараховані за результатами інформальної/неформальної освіти (участь у вебінарі, майстер-класі, семінарі-практикумі, конференції тощо), що пов'язані з тематикою дисципліни. Або ці бали можуть бути зараховані за участь у практичному занятті та виконання завдань для самостійної роботи за конкретною темою, якщо зміст певної форми здобуття інформальної/неформальної освіти відповідає її змісту. Підтвердженням здобуття інформальної освіти є сертифікат, свідоцтво тощо. Також додаткові бали (не більше 10) можна отримати за активну участь у студентській науковій роботі, що не передбачена навчальними планами. Це зокрема участь у студентських наукових гуртках, товариствах, участь у студентських наукових конференціях, олімпіадах, конкурсах наукових робіт тощо.

ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ, ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ ТА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Методичні підходи до підготовки та проведення семінарських, лабораторних занять, а також завдань для самостійної роботи декламують і наслідують провідні принципи:

- системності, модульності як змістової завершеності структури навчальної дисципліни;
- міждисциплінарності, інтеграції та диференціації курсу;
- багаторівневості, що передбачає вибірковість зменшення або збільшення «інформаційного поля» дослідницьких задач та забезпечення «поетапного» ускладнення змісту навчально-дослідницької діяльності;
- креативності для формування у здобувачів навичок вирішення практичних задач на адаптивному, репродуктивному, частково-пошуковому та творчому рівнях складності;
- компенсаторності (розширення «фонових» знань за рахунок цілеспрямованості викладачів та студентів на збільшення радіусу заглиблення пізнавальної активності у інформаційний простір методики викладання психології та збагачення «ядра» набутих професійно значущих знань із метою забезпечення повноти їх актуалізації.

Фундаментальне першорядне місце в системі підготовки фахівців ОКР «бакалавр» посідають семінарські та лабораторні заняття. Головними завданнями стали закріплення й трансполяція з оперативної – у довготривалу пам'ять – теоретичних знань.

Практичні заняття навчального курсу «Методика викладання психології» мають на меті забезпечення загальної теоретичної підготовки бакалаврів у галузі психології педагогічної діяльності. Вона слугуватиме психологічним підґрунтям для формування професійно важливих компетентностей особистості майбутнього фахівця.

Семінарське заняття – форма навчального заняття, в ході якої науково-педагогічний працівник організовує розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентами відповідно сформульованих завдань.

Кількість годин на семінарські заняття визначена навчальним планом. Перелік тем занять міститься в робочій навчальній програмі дисципліни.

Семінарське заняття має бути добре підготовлене. Науково-педагогічний працівник, якому доручено ці заняття, за погодженням з лектором навчальної дисципліни завчасно готує необхідний методичний матеріал, тести для виявлення рівня оволодіння студентами відповідними теоретичними положеннями, набір завдань різного ступеня складності для розв'язання їх студентами.

Матеріали даних методичних рекомендацій для **семінарського заняття** студентів з курсу “Методика викладання психології” мають певну **структуру**:

1. *Тема заняття.*
2. *План заняття, що містить перелік питань, які виносяться на розгляд.*
3. *Перелік ключових термінів для укладання психологічного словника.*
4. *Письмові (реферат, есе, доповідь), візуально-кінестетичні (презентація) або інтерактивні (тренінг) завдання до практичного заняття.*
5. *Завдання для самостійного опрацювання.*
6. *Питання для самоперевірки.*
7. *Література.*

Методика семінарських та лабораторних занять може бути різною, часто інтерактивною, або ж навпаки, носити характер самостійного виконання задач. Різноманіття підходів залежить від досвіду і методичних концепцій викладача. **Тематика і плани** проведення практичних занять із переліком

рекомендованої літератури заздалегідь доводяться до відома студентів.

Семінарські та лабораторні заняття з «Методики викладання психології» не лише закріплюють теоретичні знання, а й дають змогу студентові глибоко вивчати механізм застосування цих знань, оволодівати важливим для фахівця умінням інтелектуального проникнення у ті психологічні та педагогічні процеси, які досліджують на занятті. Тобто здобути вміння швидко й правильно орієнтуватися в освітньому просторі, розуміти психологічну складову навчальної системи, знаходити нові, творчі рішення педагогічних проблем, застосовувати креативні підходи до фахової педагогічної діяльності. А також, оволодівати апаратом наукових досліджень та використовувати їх у межах професійної самореалізації.

Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час і включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до лекцій та інших видів навчальних занять, виконання індивідуальних завдань, підготовку кваліфікаційної роботи, науково-дослідну роботу тощо.

Рекомендації до самостійного опрацювання матеріалу:

- перед виконанням самостійної роботи потрібно повністю ознайомитися зі змістом завдання;
- підібрати потрібну літературу;
- визначити порядок і усі параметри виконання завдання;
- опрацьовуючи матеріал, зосередитися на тому, що читаєш; уявити ясно те, що вивчаєш, виділити головну думку автора, виокремити основні питання тексту – від другорядних, усвідомити власну думку щодо розглянутого питання та опредметнити результати когнітивної роботи;
- після перевірки роботи викладачем – здійснити контрольний аналіз результатів та виправити недоліки.

Самостійна робота студентів повинна мати деякі головні ознаки: а)бути виконаною особисто студентом; б)бути закінченою розробкою, де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми

з певної теми або її окремих аспектів; в) демонструвати достатню компетентність автора в розкритті питань, що досліджуються; г) мати навчальну, наукову, й/або практичну спрямованість і значимість; д) містити певні елементи новизни; е) самостійна письмова робота оформляється відповідно до вимог кафедри.

Самостійна робота студентів забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: основною, додатковою та методичною літературою.

Семінарське заняття №1

Тема: Особливості організації сучасної психологічної освіти

План

1. Система освіти України, її структура.
2. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма.
3. Навчальний план.
4. Програми навчальних дисциплін як основна форма фіксації змісту навчального дисципліни.
5. Необхідність врахування міждисциплінарних зв'язків при їх розробці.
6. Освітній контент.
7. Аналіз стану викладання психології у вищій школі.
8. Специфіка викладання психології у вищій школі.
9. Шляхи підвищення ефективності викладання психології у вищій школі.

Завдання до семінарського заняття:

Опрацюйте теоретичні питання за підручниками:

- Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
- Жуков С. М. Викладання психологічних дисциплін у сучасних навчальних закладах: навч. посіб. / С.М. Жуков, В. В. Самойлов. – Артемівськ : ДонУЕП, 2015. – 435 с.

- Методика викладання психології у вищій школі: курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр» / укладачі Т.Д. Щербан, С.І. Алмаші. – Мукачево : МДУ, 2017. – 53с.
- Методика викладання психології у вищій школі : [навч. посіб.] / Ю.Ю. БойкоБузиль, С.Л. Горбенко та ін. – К. : Атіка, 2012. – 272 с.
- Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
- Резван О. О. Методика викладання у вищій школі / О.О. Резван. – Харків, ХНАДУ: «Міськдрук», 2012. – 152 с.

Завдання для самостійного опрацювання:

1.Опрацювати основні нормативні документи, які санкціонують діяльність ЗВО:

1. Закон України «Про вищу освіту»
2. Закон України «Про освіту»

2. Підготувати реферат на тему: «Болонський процес та актуальні психологічні проблеми сучасної вищої освіти в Україні»

3.Використовуючи психологічну літературу, розкрити соціаль-психологічний портрет сучасного студента

Семінарське заняття № 2

Тема: Підготовка і проведення лекції з психології

План

- 1.Лекція, її функції і класифікація.
- 2.Композиційна структура лекції.
3. Етапи підготовки лекції.
- 4.Особливості читання лекцій з дисциплін психологічного циклу.
- 5.Особливості використання лектором лінгвістичних, паралінгвістичних і кінетичних засобів впливу на аудиторію.
- 6.Критерії оцінювання лекторської майстерності.

Завдання до семінарського заняття:

Опрацюйте теоретичні питання за підручниками:

- Жуков С. М. Викладання психологічних дисциплін у сучасних навчальних закладах: навч. посіб. / С.М. Жуков, В. В. Самойлов. – Артемівськ : ДонУЕП, 2015. – 435 с.
- Методика викладання психології у вищій школі: курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр» / укладачі Т.Д. Щербан, С.І. Алмаші. – Мукачево : МДУ, 2017. – 53с.
- Методика викладання психології у вищій школі : [навч. посіб.] / Ю.Ю. БойкоБужиль, С.Л. Горбенко та ін. – К. : Атіка, 2012. – 272 с.
- Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
- Резван О. О. Методика викладання у вищій школі / О.О. Резван. – Харків, ХНАДУ: «Міськдрук», 2012. – 152 с.

Завдання для самостійного опрацювання:

- 1.Методична розробка навчальної лекції.
- 2.Обґрунтування вибору теми лекції.
- 3.Аналіз форми організації і змісту лекції.
4. Розробити критерії оцінювання лекторської майстерності.

Семінарське заняття № 3

**Тема: Методика проведення практичних
(семінарських) і лабораторних занять**

План

- 1.Форми й порядок проведення практичних занять.
- 2.План-конспект практичного заняття.
- 3.Карта оцінки практичного (семінарського) заняття.
- 4.Семінарське заняття, його мета, функції і структура.
- 5.Особливості організації проведення семінару в активній формі.
6. Модель семінарського заняття в активній формі.
- 7.Порядок підготовки і проведення семінарів в активній формі.
8. Роль і функції студентів при проведенні САФ.
- 9.Критерії оцінки якості проведення семінарських занять.
- 10.Методика проведення лабораторних занять.

Завдання до семінарського заняття:

Опрацюйте теоретичні питання за підручником:

- Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
- Жуков С. М. Викладання психологічних дисциплін у сучасних навчальних закладах: навч. посіб. / С.М. Жуков, В. В. Самойлов. – Артемівськ : ДонУЕП, 2015. – 435 с.
- Методика викладання психології у вищій школі: курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр» / укладачі Т.Д. Щербан, С.І. Алмаші. – Мукачево : МДУ, 2017. – 53с.
- Методика викладання психології у вищій школі : [навч. посіб.] / Ю.Ю. БойкоБузиль, С.Л. Горбенко та ін. – К. : Атіка, 2012. – 272 с.
- Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
- Резван О. О. Методика викладання у вищій школі / О.О. Резван. – Харків, ХНАДУ: «Міськдрук», 2012. – 152 с.

Завдання для самостійного опрацювання:

- 1.Методична розробка семінарського або лабораторного заняття.
- 2.Тема, форма організації, план і конспект ходу семінарського заняття.
- 3.Розробити Критерії оцінки якості проведення семінарських занять.
- 4.Словесні методи навчання психології.
- 5.Наочні методи навчання психології.
- 6.Методи закріплення вивченого матеріалу.

Семінарське заняття № 4

Тема: Методика оцінювання знань, вмінь і навичок (організація проведення екзаменів, заліків, атестацій)

- 1.Педагогічний контроль, його мета, функції, види.
2. Особливості організації контролю знань, умінь і навичок у системі викладання психології.

- 3.Розроблення екзаменаційних білетів.
4. Організація складання іспитів і заліків. Уніфікована шкала оцінювання студентів за системою ЄCTS та національною 4-бальною системою.
- 5.Загальні критерії оцінювання знань студентів на іспиті.
6. Методичні основи організації тестового контролю знань.
- 7.Критерії оцінювання якості проведення іспитів і заліків.
8. Організація проведення державних кваліфікаційних іспитів.

Завдання до семінарського заняття:

Опрацюйте теоретичні питання за підручниками:

- Жуков С. М. Викладання психологічних дисциплін у сучасних навчальних закладах: навч. посіб. / С.М. Жуков, В. В. Самойлов. – Артемівськ : ДонУЕП, 2015. – 435 с.
- Методика викладання психології у вищій школі: курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр» / укладачі Т.Д. Щербан, С.І. Алмаші. – Мукачево : МДУ, 2017. – 53с.
- Методика викладання психології у вищій школі : [навч. посіб.] / Ю.Ю. БойкоБузиль, С.Л. Горбенко та ін. – К. : Атіка, 2012. – 272 с.
- Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
- Резван О. О. Методика викладання у вищій школі / О.О. Резван. – Харків, ХНАДУ: «Міськдрук», 2012. – 152 с.

Завдання для самостійного опрацювання:

- 1.Охарактеризувати сучасні моделі навчання студентів в порівнянні з характеристикою авторитарної моделі.
- 2.Проаналізувати форми перевірки знань при навчанні психолог
- 3.Розробити загальні критерії оцінювання знань студентів на іспиті.

Семінарське заняття № 5

Тема: Методика організації та написання курсового, бакалаврського та магістерського досліджень

- 1.Загальні вимоги до написання курсових робіт.

2. Особливості написання курсової роботи з психологічних дисциплін.
3. Організація захисту курсового проекту.
4. Загальні вимоги до написання дипломних робіт.
5. Робота студента над дипломною роботою з психології, особливості її написання.
6. Організація захисту дипломної роботи.
7. Організація практичної підготовки спеціалістів.
8. Керівництво позааудиторною роботою студентів.

Завдання до семінарського заняття:

Опрацюйте теоретичні питання за підручниками:

- Жуков С. М. Викладання психологічних дисциплін у сучасних навчальних закладах: навч. посіб. / С.М. Жуков, В. В. Самойлов. – Артемівськ : ДонУЕП, 2015. – 435 с.
- Методика викладання психології у вищій школі: курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр» / укладачі Т.Д. Щербан, С.І. Алмаші. – Мукачево : МДУ, 2017. – 53с.
- Методика викладання психології у вищій школі : [навч. посіб.] / Ю.Ю. БойкоБузиль, С.Л. Горбенко та ін. – К. : Атіка, 2012. – 272 с.
- Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
- Резван О. О. Методика викладання у вищій школі / О.О. Резван. – Харків, ХНАДУ: «Міськдрук», 2012. – 152 с.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Написати тези «Особливості організації написання наукового дослідження у ВШ»
2. Обґрунтувати, чому навчально-професійна діяльність є провідною у студентському віці.

ТЕМАТИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання(4 год)

Мета: навчити здобувачів застосовувати інтерактивні методи на заняттях, організовувати форми міжособистісної взаємодії («мозковий штурм», групова взаємодія, «кооперативне навчання»).

Метод: дискусія.

Тип: рольова гра.

1-а половина заняття.

Метод: дискусія.

Питання для обговорення:

1. Інноваційні технології навчання: пошуки, проблеми, перспективи, структурні складові технології навчання в контексті взаємодії викладача і студента на заняттях з психологічних дисциплін.

2. Інтерактивна технологія навчання. Особливості методики застосування форм міжособистісної взаємодії на заняттях у ЗВО.

3. Навчання як систематичне дослідження, «синектика», дискусії, рольові ігри як моделі навчання.

4. Методи проєктів, портфоліо, «кейс» метод, «снігова куля», «мозковий штурм»

5. Типи практично-семінарських занять за інтерактивною методикою.

2-а половина заняття.

Метод: рольова гра.

Презентація проєкту: проведення фрагменту навчального заняття, розробленого студентами самостійно, із застосуванням інтерактивних методів («мікровикладання»).

Завдання для самостійної роботи.

Студенти повинні визначитися з темою практичного заняття та підготувати фрагмент заняття із застосуванням в умовах аудиторії інтерактивних методик (за вибором студента).

Індивідуально-дослідне завдання.

Студентам потрібно зібрати матеріал та підготувати розгорнуті конспекти лекційного та практичного заняття на визначену тему (за вибором студента). Уважно ознайомтеся з особливостями лекційних та семінарських занять з психології у вищій школі, їхніми функціями, структурою.

Тема 2. Особливості педагогічної діяльності, психологічна культура викладача вищої школи (4 год)

Мета: визначити основні функції діяльності викладача психології у вищій школі.

Метод: тренінг спілкування.

1-а половина заняття.

Питання для обговорення:

1. Зміст та функції професійно-педагогічної діяльності викладача психології у вищій школі.

2. Поняття та сутнісні характеристики професіограми викладача психології.

3. Загальні вимоги до викладача психології у вищій школі.

Практична робота.

Вправи на оволодіння педагогічною технікою (тренінг спілкування, сенситивності, креативності); моделювання стилю, рівнів та елементів структури педагогічного спілкування; емпатія, рефлексійне спілкування, нерефлексійне спілкування.

2-а половина заняття.

Презентація проекту: проведення фрагменту навчального заняття, розробленого студентами самостійно, із застосуванням інтерактивних методів («мікровикладання»).

Завдання для самостійної роботи:

Студенти повинні визначитися з темою практичного заняття та підготувати фрагмент заняття з психології із застосуванням в умовах комп'ютерного класу інтерактивних методик (за вибором студента).

Питання до підготовки до підсумкового контролю (екзамену)

1. Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку вищої освіти в Україні.
2. Заходи з реформування системи освіти в Україні.
3. Освітній контент з психологічних дисциплін і його складові.
4. Освітньо-професійна характеристика (ОПХ) фахівця-психолога.
5. Навчальний план, його структура і порядок реалізації.
6. Графік навчального процесу, його роль і порядок складання.
7. Навчальна програма. Види навчальних програм.
8. Робоча навчальна програма та її складові.
9. Навчальне навантаження викладача і його види.
10. Роль кафедри психології в управлінні навчальним процесом.
11. Участь викладачів кафедри в контролі за якістю навчально-виховного процесу.
12. Лекція, її функції і класифікація.
13. Етапи підготовки лекції та композиційна структура доповіді.
14. Особливості використання лектором лінгвістичних, паралінгвістичних і кінетичних способів впливу на аудиторію.
15. Критерії оцінювання лекції і лекційної майстерності.
16. Практичне заняття, його мета, функції і структура.
17. Організація проведення практичного (семінарського) заняття.
18. Критерії оцінювання якості проведення практичних занять.
19. Педагогічний контроль, його мета і функції.
20. Види контролю (поточний, проміжний, підсумковий).
21. Розроблення екзаменаційних білетів і питань до заліку.
22. Підготовка і організація проведення іспитів і заліків.
23. Критерії оцінювання знань студентів.
24. Критерії оцінювання якості проведення іспитів і заліків.
25. Мета і завдання курсової і дипломної роботи.
26. Структура курсової і дипломної роботи. Вимоги до оформлення курсових і дипломних робіт.
27. Організація захисту курсових і дипломних робіт.
28. Мета і завдання практичної підготовки студентів.

29. Мета і завдання самостійної роботи студентів.
30. Форми активізації навчального процесу.
31. Дидактичні засоби активізації процесу навчання.
32. Педагогічні освітні технології.
33. Дистанційне навчання.
34. Програмоване навчання.
35. Стан застосування технологій дистанційного навчання в закладах вищої освіти.
36. Технологічні досягнення для реалізації дистанційного навчання.
37. Психологічні особливості алгоритмічного процесу у педагогіці.
38. Проблемно-пошукові методи навчання.
39. Ігрове проектування.
40. Операційно-рольові і ділові ігри.
41. Методика розроблення та організація проведення ділових ігор.
42. Організація проблемного навчання.
43. Альтернативні системи навчання. Пошук шляхів удосконалення психологічної освіти.
44. Концептуальні основи управління НТД студентів-психологів.
45. Дидактичні засоби управління НТД (дидактичні ігри).
46. Навчально-творча діяльність у системі підготовки психологів.
47. Організація процесу самоуправління в системі НТД студентів-психологів.
48. Зміст технології управління НТД студентів.
49. Навчально-дослідна робота студентів та її завдання.
50. Організація роботи студентських наукових гуртків з психології.

Рекомендована література

Основна

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник / І.М .Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.

2. Жуков С. М. Викладання психологічних дисциплін у сучасних навчальних закладах: навч. посіб. / С.М. Жуков, В. В. Самойлов. – Артемівськ : ДонУЕП, 2015. – 435 с.

3. Методика викладання психології у вищій школі: курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр» / укладачі Т.Д. Щербан, С.І. Алмаші. – Мукачево : МДУ, 2017. – 53с.

4. Методика викладання психології у вищій школі : [навч. посіб.] / Ю.Ю. БойкоБузиль, С.Л. Горбенко та ін. – К. : Атіка, 2012. – 272 с.

5. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.

6. Перспективні освітні технології: науково-методичний посібник / За ред. Т.С. Сазоненко. – К.: Гопак, 2000. – 560 с.

7. Резван О. О. Методика викладання у вищій школі / О.О. Резван. – Харків, ХНАДУ: «Міськдрук», 2012. – 152 с.

8. Слепкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.Слепкань. – К.: НПУ, 2005. – 239 с. 11.

Додаткова

1. Білоус В. Т. Основи організації та методики викладання у вищій школі : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / В. Т. Білоус, Л. І. Горюнова, А. В. Цимбалюк, С. Я. Цимбалюк // Державна податкова адміністрація України; Академія держ. податкової служби України. – Ірпінь : Академія ДПС України, 2001. – 144 с.

2. Булгакова Н. Б. Методика викладання у вищій школі: [навч. посібник] / Н.Б. Булгакова, В.О. Рахманов. – К. : НАУ, 2012. – 204 с.

3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульнорейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С.С. Вітвицька. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.

4. Кудіна В. В. Психологія вищої школи : [курс лекцій] / В. В. Кудіна, В. І. Юрченко. – К. : КСУ, 2004. – 176 с.

5. Козлова Г. М. Методика викладання психології у вищій школі: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2014. – 200 с.

6. Максименко С. Д. До проблеми розробки освітньо-кваліфікаційної характеристики сучасного психолога / С. Д. Максименко, Т. Б. Ільїна // Практична психологія та соціальна робота. – 1999. – № 1. – С. 2–6.

7. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації / Уклад. В.В. Стинська. – Івано-Франківськ: НАІР, 2016. – 65 с.

8. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / В.Л. Ортинський. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

9. П'ятницька В. Основи наукових досліджень у вищій школі / В. П'ятницька, І. Позднякова – К.: Центр навч. літ-ри, 2003. – 116 с.

10. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / [З.Н. Курлянд, Р.І. Хмельюк, А.В. Семенова та ін.]; за ред. З.Н. Курлянд. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005. – 399 с

11. Плекаємо педагогічну майстерність : Навчальний посібник / В.А. Семиченко, О.С. Снісаренко, О.В. Брюховецька, А.Ш. Кудусова. – Вінниця : Планер, 2010. – 674 с.

12. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Практикум: [навч. посібник] / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К. : Каравела, 2008. – 336 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.psyh.kiev.ua>

13. Туркот Т. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т.І. Туркот. – К.: Кондор, 2011. – 628 с.

14. Ушкаренко В. О. Організація самостійної роботи студентів /В.О. Ушкаренко, Н.Д. Смолієнко, І.В. Осадчук, Т.І. Виноградова. – Херсон: Айлант, 2005. – 96 с.

15. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник /М.М. Фіцула. – К.: Методика викладання психології у вищій школі Академвидав, 2006. – 351 с.

16. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.

19. Інформаційні ресурси

1. <http://pidruchnik.ws/> – бібліотека українських підручників.
2. <http://naps.gov.ua/ua/structure/institutions/dnpb/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського
3. <http://www.gntb.gov.ua/ua/> - Державна науково-технічна бібліотека України
4. <http://lib.iitta.gov.ua/> - Електронна бібліотека Національної академії педагогічних наук України
5. <http://www.internet-biblioteka.ru/psychology> - Інтернет-бібліотека. Книги з психології.
6. <http://inpsy.naps.gov.ua/> - Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної Академії педагогічних наук України
7. http://www.twirpx.com/files/#files_psychology – інтернет-ресурс спеціалізованого апаратно-програмного забезпечення зберігання, накопичення, передачі та обробки матеріалів
8. <http://test.vin.com.ua/> - Колекція тестів з психології.
9. <http://studme.com.ua/psihologiya/default.htm> - Навчальні матеріали для студентів
10. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
11. <http://library.rshu.edu.ua/> – Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету
12. <http://psyua.com.ua/> - Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи

Навчальне видання

Укладачі:

Созонюк Ольга Степанівна

Методичні рекомендації

до виконання семінарських, лабораторних робіт та завдань

для самостійної роботи

з навчальної дисципліни «Методика викладання психології»

Методичний посібник

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності 053 «Психологія»

Підп. до друку
Формат 60*84 1/16
Папір офісн.
Друк цифр.
Гарнітура Times
Ум. др.арк. 1,8

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м.Рівне, вул. С. Бандери, 12